

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü kuruluşu hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 23 . 7 . 1970 - Sayı : 13557)

No.
1309

Kabul tarihi
14 . 7 . 1970

MADDE 1. — Ankara'da, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı tüzel kişiliği haiz bir «Devlet Opera ve Balesi» Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Devlet opera ve balesi bir genel müdür tarafından yönetilir.

MADDE 2. — Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, lüzum ve imkân gördüğü diğer şehirlerde de, Millî Eğitim Bakanının onayı ile bir müdür yönetiminde Devlet Opera ve Balesi müdürlükleri kurabilir.

Genel Müdürlük ve müdürlükler Bakanlığın onayı ile yurt içi, yurt dışı turneler tertip edebilir, millî ve milletlerarası festivaller düzenleyebilir.

MADDE 3. — a) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün bir sanat kurulu vardır. Bu kurul Genel Müdür başkanlığında genel müzik işleri yöneticisi, başrejisor ve bale başkoreografı ile, iki senelik süre için Genel Müdürlükçe seçilen bir sanatkârdan teşekkül eder. Müdürlüklerde müdürün başkanlığında müzik işleri yöneticisi, Başrejisor ve bale başkoreografı ile iki senelik süre için müdürlükçe seçilen bir sanatkârdan teşekkül eden bir sanat kurulu vardır. Bu kurulun görevleri sanatla ilgili konularda Genel Müdüre ve müdürlere yardımcı olmak, repertuarın hazırlanmasında mütalâa vermektir.

b) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün bir teknik kurulu vardır. Bu kurul Genel Müdür veya yardımcısının başkanlığında genel müzik işleri yöneticisi, başkorrepetitör, Başrejisor, koro şefi, başkoreograf, bale başöğretmeni, sanat teknik müdürü, başdekoratör ile iki yılda bir orkestra, koro, solo ve bale sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri birer sanatçıdan teşekkül eder. Müdürlüklerde de müdür veya yardımcısının başkanlığında müzik işleri yöneticisi, başkorrepetitör, başrejisor, koro şefi, başkoreograf, bale başöğretmeni, teknik işleri yöneticisi ve başdekoratör ile iki yılda bir orkestra, koro, solo ve bale sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri birer sanatçıdan teşekkül eden bir teknik kurul mevcuttur. Teknik kurulların görevleri, Devlet Opera ve Balesine alınacak sanatkâr, uygulamacı uzman memur ve uzman memurlarla stajyerleri imtihan etmek, değerlendirmelerini yapmak, bilgi ve görgülerini arttırmak üzere yurt dışına göndermek, yurt içinde kabil olmayacağı sıhhi kurul raporu ile tesbit edilen Devlet Opera ve Balesi mensuplarının tedavilerini yurt dışında yaptırmak ve bu kanunla verilen sair işleri görmektir.

c) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün bir disiplin kurulu vardır. Disiplin kurulu Genel Müdür veya yardımcısının başkanlığında genel müzik işleri yöneticisi, başrejisor, başkoreograf, bale başöğretmeni, teknik müdür, hukuk müşaviri ile iki yılda bir orkestra, koro, solo ve bale sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri birer sanatçıdan teşekkül eder. Müdürlük disiplin kurulu da müdür veya yardımcısının başkanlığında müzik işleri yöneticisi, başrejisor, başkoreograf, bale başöğretmeni, teknik işler yöneticisi ile hukuk müşaviri, iki yılda bir orkestra, koro, solo ve bale sanatçılarının kendi aralarından seçecekleri birer sanatçıdan teşekkül eder.

MADDE 4. — a) Genel müzik yöneticisi (Başorkestra şefi niteliğinde), orkestra şefleri ve yardımcıları, başrejisor, rejisorlar ve yardımcıları, koro sanatçıları, opera solistleri, orkestra sanatçıları, koro şefi ve yardımcıları, başkoreograf, bale başöğretmeni, koreograflar, kordö-bale şefi ve yardımcıları, bale öğretmenleri, bale sanatkârları, kostüm kraatörleri, sanat teknik

müdürü, bale notatörleri, dekoratörler, başdekoratör, şan pedagogları, başkorrepetitör Devlet Opera ve Balesi sanatkar memurlarıdır.

b) Repetitörler, korrepetitörler, başdramaturg ve dramaturglar, teknik müdür, başrealizatör, başışık uzmanı, başperukacı, orkestra müdürü (Müziyen), suflörler, lutiyeler, konduvitler, bale piyanistleri Devlet Opera ve Balesi uygulatıcı uzman memurlarıdır.

c) Işık uzmanları, perukacılar, realizatörler, sahne uzmanları, atelye şefleri, butaforlar, kaşörler, kostümcüler, sahne marangozları, sahne demircileri, sahne makinistleri, kopistler, sahne müdürü ve yardımcıları, akortçular, desinatörler, makyajcılar, aksesuvarcılar, sahne kunduracıları, saz tamir atelyesi şefi ve yardımcıları, opera yardımcı sınıf elemanları ile teknik kurul tarafından görevlerinin özelliği belirtilecek ihtisası bulunan elemanlar da Devlet Opera ve Balesi uzman memurları adını alırlar.

MADDE 5. — Devlet Opera ve Balesinde :

a) Genel Müdür, opera, bale ve müzik alanında başarıları ile tanınmış sanatkarlar arasından Millî Eğitim Bakanının teklifi üzerine müşterek kararname ile ve 3656 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükmüne göre,

b) Genel Müdür Yardımcısı, Genel Müdürün teklifi üzerine Millî Eğitim Bakanı; sair memur ve hizmetliler de Genel Müdür tarafından,

c) Yabancı uzmanlar Genel Müdürün teklifi üzerine Millî Eğitim Bakanı tarafından sözleşme ile,

d) Yerli ve yabancı misafir sanatkarlar, geçici süreli sözleşme ile Genel Müdür tarafından görevlendirilirler.

Sözleşmeli personelin sözleşmelerinin yenilenmesi de yapılışındaki usule tabidir.

MADDE 6. — Diğer şehirlerde kurulacak Devlet Opera ve Balesi müdürlüklerinde :

a) Müdür, opera, bale ve müzik alanında başarıları ile tanınmış sanatkarlar arasından Genel Müdürün teklifi üzerine, Millî Eğitim Bakanı tarafından ve 3656 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükmüne göre,

b) Yabancı uzmanlar müdürün teklifi ve Genel Müdürün tasvibi ile Millî Eğitim Bakanı tarafından sözleşme ile,

c) Yerli ve yabancı misafir sanatkarlar geçici süreli sözleşme ile müdür tarafından,

d) Her çeşit memur ve hizmetliler müdür tarafından görevlendirilirler. Sözleşmeli personelin sözleşmelerinin yenilenmesi de yapılışındaki usule tabidir.

MADDE 7. — Devlet konservatuvarı mezunları, stajiyer kadrolarına göre idari sözleşmeye tabi olmaksızın Devlet Opera ve Balesine alınrlar. Bunlar bir yıl süre ile stajiyer olarak çalıştırılır. Bu sürenin bitiminde teknik kurul tarafından sınava tabi tutularak başarı gösterenler kabiliyetlerine göre derecelere ayrılarak sanatkarlığa alınrlar ve idari sözleşmeye bağlanrlar.

Sınav sonucunda başarı gösteremiyenler veya bunlardan teknik kurul kararı ile bir yıl daha staja tabi tutulmasına lüzum görülenler için ikinci yıl sonunda, yeniden yapılacak sınavda başarı sağlayamazlarsa görevden çıkarılır. Bunlardan mecburi hizmeti olanlar Millî Eğitim Bakanlığının uygun göreceği hizmetlerde çalıştırılır.

Stajiyerler, staj süresi içinde idari sözleşmeli sanatkarlara ait haklardan yararlanrlar ve yükümlülüklerden sorumlu olurlar.

MADDE 8. — Devlet Opera ve Balesinde Devlet Konservatuvarı mezunları dışından da sanatkar istihdam edilebilir. Bu gibi sanatkarlar, teknik kurul tarafından sınava tabi tutularak gösterecekleri başarı ve kabiliyet derecesine göre kurulca tesbit edilecek ücretlerle sanatkar olarak ve idari sözleşme ile hizmete alınrlar.

Memleketin, opera ve bale sahne hayatında öteden beri yüksek başarı ile tanınmış olanlar, teknik kurul kararı ile sınavsız olarak alınabilirler. Kendileri ile idari sözleşme yapılır. Ücretleri yukardaki esaslara göre kurulca tesbit edilir.

MADDE 9. — Çalışmakta olan sanatkârların, uygulatıcı uzmanların ve uzman memurların mütaakıp sözleşme devresinde alabilecekleri ücret miktarı, gösterecekleri ehliyet ve başarıya göre sözleşmelerinin yenilenmesinde teknik kurulca tesbit edilir ve kararlaştırılır.

Ücretleri indirmeye ve yükseltmeye teknik kurul yetkilidir. Ancak, bu indirme ve yükseltme emeklilikle kazanılan hakları ihlâl edemez. Mukavelemin feshi halinde genel hükümler uygulanır.

MADDE 10. — Genel müdürlükte genel müdürle, müdürlüklerde müdürle sanatkârlar, uygulatıcı uzman memurlar ve sair sözleşmeli görevliler arasında yapılacak idari sözleşmeler noter huzurunda yapılmış sözleşmeler hükmündedir ve hiçbir harc, vergi ve resme tabi değildir.

MADDE 11. — Devlet Konservatuvarında parasız yatılı okuyanlardan Devlet Opera ve Balesi sanatkârlığına alınan stajiyer ve sözleşmeli sanatkârların burada geçirdikleri süre mecburi hizmetlerine mahsubedilir.

MADDE 12. — a) Devlet Opera ve Balesi sanatkârları, uygulatıcı uzman memurlar ile uzman memurları ve stajiyerler tesbit edilecek ehliyet ve iktidarları nazarı itibara alınarak aşağıda gösterilen ücretlerle çalıştırılırlar.

Stajiyer ayda	1 200 Tl.
Uzman memurlar ayda	800 Tl. — 3 500 Tl.
Uygulatıcı uzman memurlar ayda	1 000 Tl. — 4 250 Tl.
Sanatkâr memurlar ayda	1 500 Tl. — 5 500 Tl.

b) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü ile Opera ve bale müdürlerine en yüksek sanatkâr memur ücretine ilâve olarak, Bakanlar Kurulunca tâyin edilecek miktarda idare ve temsil ödeneği verilir.

c) Devlet Opera ve Balesi sanatkârları, içkili gazino ve benzeri yerlerde çalışamazlar. Aksi halde, genel müdürlük ve müdürlüklerce re'sen sözleşmeleri feshedilir.

MADDE 13. — İki ayrı görevi aynı zamanda yapan sanatkârlara, ikinci görevi için ve bu görevin devamınca, almakta oldukları aylık ücretlerinin tutarını ve bir ayı geçmemek ve yılda bir defa olmak üzere teknik kurulca tesbit edilecek miktarda ek ücret ödenebilir.

MADDE 14. — 6388 sayılı Kanun hükümleri, Devlet Opera ve Balesi sanatkârları, uygulatıcı uzmanlar hakkında da uygulanır. Uzman memurlar aynı kanunun 3 ncü maddesi hariç diğer hükümlerinden faydalanırlar.

MADDE 15. — Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğüne ve Devlet Opera ve Balesi müdürlüklerince tertibedilecek yurt içi turne faaliyetlerine katılacak sanatkâr memurlar, uygulatıcı uzman memurlar ve uzman memurlarla diğer görevlilere ödenecek harcırah yevmiyeleri 75 lirayı geçmemek üzere her yıl teknik kurulca tesbit edilir. Turnelerdeki ikâmet yerleri genel müdürlükçe temin edilir ve parası da genel müdürlükçe ödenir. Turne ile ilgili seyahatlerin zamanı ve hangi vasıtalar ile yapılacağı genel müdürlükçe tâyin olunur. Harcırah yevmiyelerinden her hangi bir kesinti yapılamaz ve otel ücreti tenzil edilemez. Yurt dışı turne faaliyetlerine ait yolluk ve harcırahlar hakkında genel hükümler uygulanır.

MADDE 16. — a) Devlet Opera ve Balesi sanatkârlarını, diğer idari sözleşmeli memurlarını görgü ve bilgi ve ihtisaslarını artırmak maksadıyla yol parası ve almakta oldukları aylık ücretlerini müessese bütçesinden vermek suretiyle âzami bir yıla kadar ve beş yıl içerisinde bir defaya mahsus olmak üzere yabancı memleketlere göndermeye Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve müdürlükleri yetkilidir.

Bu hususlar için ilgili teknik kuruldaki karar alınır.

Bu madde uyarınca kendilerine izin verilmiş olanların memuriyetleri ile buna ait her türlü hak ve yükümlülükleri saklı kalır

b) Devlet Opera ve Balesi mensuplarının hastalık veya her türlü estetik cerrahi dâhil, ameliyat ve müdahaleye mâruz kalmaları halinde, lüzum ve zaruretlere göre yurt içinde veya dışında muayene ve münferiden veya refakatta tedavi ettirmeye gerekli ilâç, protez ve sair masrafları ile cenaze masraflarını yapmaya Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve müdürlükleri yetkilidir.

Tedavi, ameliyat ve müdahalenin yurt dışında yapılması gerektiği takdirde bu konuda teknik kuruldan karar alınır.

c) Bilgi ve görgü maksadiyle yabancı memleketlere gönderilen sanatkâr ve diğer görevliler yurda dönüşlerinde yabancı memleketlerde kaldıkları sürenin bir buçuk katı kadar mecburi hizmetle yükümlüdürler.

MADDE 17. — Devlet Opera ve Balesi mensupları, 7244, 263 ve 819 sayılı kanunlarla tanınan haklardan yararlanırlar. İdari sözleşmeli memurlara ödenecek meblâğ, idari sözleşmelerle belli edilen aylıklara ilâve edilmek suretiyle hesaplanır.

MADDE 18. — 657 sayılı Kanunla değerlendirme, sınav ve ödül kurullarına verilen görevler, teknik kurul tarafından ifa edilir.

MADDE 19. — Sanatkârların, uygulamacı uzman ve uzman memurların sözleşme, tedavi, ayrılış ölüm tazminatı, izin, yolluk, inceleme seyahati, disiplin işleri ile opera ve balenin iç yönetim işleri ve 3 ncü maddede gösterilen kurulların çalışma esasları tüzük ve yönetmeliklerle düzenlenir.

MADDE 20. — Devlet Opera ve Balesinin gelirleri :

a) Genel bütçenin Millî Eğitim Bakanlığı kısmının «Eğitim kurumları» giderleri tertibinden ayrılan ödenek.

b) Temsil ve konserlerden elde edilecek hâsılât,

c) Tanıtıcı ve aydınlatıcı yayınlar hâsılâtı,

d) Opera ve bale faaliyetinden yararlanan iller özel idareleri ile belediyelerince yapılabilecek bağışlar,

e) Her türlü bağışlar ile diğer çeşitli gelirler,

f) Yurt içi ve yurt dışı festival gelirlerinden elde edilecek hâsılâttan ibarettir.

MADDE 21. — A) Devlet Opera ve Balesinin Bütçesi ve kadroları Genel Müdürlükçe hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onanır.

B) Kurulacak opera ve balelerin bütçeleri ve kadroları müstakil olarak müdürlüklerince hazırlanır, Genel Müdürlüğün tasvibinden sonra Bakanlar Kurulunca onanır.

MADDE 22. — Devlet Opera ve Balesinin Bakanlar Kurulunca onanacak bütçe ve kadroları ile bunlara dayanılarak yıl içinde yapılacak giderlere ve gelirlere ait evrak, tetkik ve vize edilmek üzere kesinhesap cetvelleri ile birlikte yıl sonlarından itibaren en çok üç ay içinde Sayıştaya gönderilir.

MADDE 23. — Devlet Opera ve Balesi muamelâtında 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Müessesenin alım ve satım muameleleri ile hesap usulleri Maliye ve Millî Eğitim bakanlıklarınca müştereken tesbit olunacak esaslara göre yürütülür. Devlet Opera ve Balesinin hâsılâtı ve muameleleri her türlü vergi, harc ve resimlerden muaftır.

MADDE 24. — Devlete ait binalardan Devlet Opera ve Balesi için lüzum görülenler Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca eşya ve tesisleri ile beraber bu müesseselere parasız olarak tahsis edilebilir.

MADDE 25. — İstanbul Kültür Sarayı ile Ankara'daki Büyük Tiyatro binalarını, bunların müstemilâtı ve tesislerini müştereken ve munhasıran, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü kullanırlar.

MADDE 26. — 5441 ve 6629 sayılı kanunlarda opera ve baleye ilişkin hükümler kaldırılmıştır.

MADDE 27. — 274 ve 275 sayılı kanunların hükümleri Devlet Opera ve Balesi mensuplarına uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 1. — 5441 ve 6629 sayılı kanunlara göre faaliyette bulunan Devlet Tiyatrosunun, Büyük Tiyatro binasındaki mobilya, mefruşat, gardrop, aksesuar, dekor ve sair malzemesi arasından Devlet Opera ve Balesine devredilecek olanların listesi, Maliye Bakanlığınca seçilecek bir, Millî Eğitim Bakanlığında Bakanlıkça seçilecek iki, tiyatro ve opera uzman ve idarecilerinden seçilecek üçer kişi olmak üzere dokuz kişiden ibaret bir heyet tarafından tesbit ve tanzim edilir.

Yapılacak bu tesbite göre heyetçe hazırlanacak liste en geç altı ay içinde Millî Eğitim Bakanlığının tasvibine sunulur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Devlet Opera ve Balesi sanatçıları ve mütehassıs hizmetlileri ile Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü arasında imzalanmış olan sözleşmeler, bu kanunun yürürlüğe girmesiyle Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile akdedilmiş sayılır.

MADDE 28. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 29. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
2	23	64	59	81	360
4	79	667		82	373
6	102	338:354,358,391	60	92	257:266,276,
	103	395,433,434:437			278,311:312

I - Gerekçeli 134 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 102 nci Birleşimine, 1451 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 92 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Millî Eğitim ve Plân, Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan geçici komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. 1/157.